

Birliđimizin g¼c¼yle geleceđe y¼r¼yoruz...

Meslek Liselilerin Sesi

Nisan 2021
Özel Sayı 3

Meslek liselerinde

sm¼r¼ye son!

YAŞASIN

MAYIS!

Yolumuz işçi sınıfının yoludur!

Yaşasın 1 Mayıs!

Kölece çalışma koşullarına ve günlük 16 saati bulan uzun çalışma süresine karşı girişilen mücadeleye ile kazanıldı 1 Mayıs. "8 saat iş, 8 saat uyku, 8 saat canımız ne isterse!" diyen işçiler alanları, meydanları zapt ettiler. Eylemlerden kaynaklı dört işçi önderi idam edildi, onlarca işçi yargılandı. Bizlere 1 Mayıs'ın onurunu bıraktılar. İşçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü bu ölümsüz mirasla kaydedildi tarihe.

Köle değil öğrenciyiz!

Pandemi süreci boyunca devletin almadığı önlemler, karşılamadığı ihtiyaçlar bizim üzerimizden çözüldü. Sağlık sebepleri ile yüz yüze eğitime ara verilip herkese "evde kal" çağrısı yapılırken, bizler atölyelere çevrilmiş okullarımızda maske, dezenfektan, koruyucu giysi gibi ürünlerin seri üretimini gerçekleştirdik. Bizlerin bu emeği o gün "alkış hak eden fedakarlık" olarak sunulurken, bugün MEB açgözlü bir patron gibi bizim neredeyse bedava işgücümüz üzerinden elde ettiği ciroyu açıklıyor.

Eğitim sorunumuzsa halen çözülmüş değil. Akademik eğitimi zaten pandemi öncesinde de son derece sınırlı ve niteliksiz alıyorduk, artık meslek

derslerimizi de göremiyoruz. AKP-MHP iktidarı pandemi sürecini yönetemiyor, bilim insanlarının uyarılarına kulak asmıyor. Toplum sağlığını gözetemeyen bir bakışla bütünlüklü önlemler alınmadığı gibi, sermayenin kârı uğruna milyonlarca insan açlık ve virüs ikileminde yaşıyor. Okullar bir açılıyor, bir kapanıyor. Sınavlar bir yapılacak deniyor, bir erteleniyor. Bu yapboz tahtasında bizlere de denek olma rolü biçiliyor. Eğitim hakkımız, sağlık hakkımız, yaşam hakkımız bir kişinin iki dudağı arasına mahkum edilmek isteniyor.

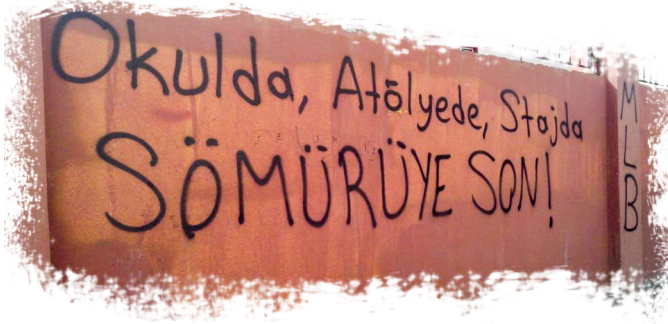
Eğitim ve yaşam hakkımız için 1 Mayıs'a!

2021 1 Mayıs'ını işte böylesi sorunlarımızın derinleştiği, öfkemizin bilendiği bir dönemde karşılıyoruz. Aylardır eğitim hakkımızı gasp eden, yaşam hakkımızı hiçe sayarak adımıza kararlar alan, bizleri meslek liselerinde köle, fabrikalarda ucuz işgücü olarak gören düzene karşı 1 Mayıs'ta işçi sınıfının safında, alanlarda olalım. Keyfi yasaklara, fiili engellemelere geçit vermeyelim. Öfkemizi ve taleplerimizi sokaklarda, alanlarda haykıralım!

Yaşasın 1 Mayıs!

Meslek Liseliler Birliği

Meslek liselerinde üretim de sömürü de her geçen gün artıyor!

“Meslek liseleri memleket meselesi” tartışmaları başladığı zamandan bu zamana MEB –sermaye iş birliği ile meslek liselerindeki üretim artmaya devam ediyor. Her yıl yapılan yeni anlaşmalarla ve meslek liselerine, mesleki eğitime verilen teşviklerle birlikte lise atölyeleri birer fabrika gibi çalışmaya devam etti. Son dönemde MEB, mesleki eğitim ile ilgili yaptığı protokollerde “döner sermaye” adı altında yapılan üretim ve elde edilen kârları açıkladı.

Buna MEB’ in Antep’teki bir meslek lisesine dair yaptığı açıklama ilk örnek olarak verilebilir: “*Mehmet Rüştü Uzel Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi 2020 yılı döner sermaye kapsamında üretimde 7,4 milyon liralık gelir ile Türkiye ikincisi oldu. Gaziantep’te üretimde sağlanan yaklaşık yedi katlık artış bu litemizin performansına da yansdı. Bu litemizde 2018 yılında 1 milyon liralık üretim yapılırken 2020 yılında yedi katlık artış ile 7,4 milyon liraya yükseldi.*”

Antakya’daki durum ise şöyle açıklanıyor:

“*2017 yılında 4,9 milyon lira iken bu miktar Covid-19 salgınına rağmen 2020 yılında 18,6 milyon liraya yükseldi. Yani Antakya’da mesleki eğitimde üretim kapasitesi son üç yılda yaklaşık dört kat arttı. Maskeden dezenfektana, yüz koruyucu siperlikten tek kullanımlık önlük ve tuluma kadar ihtiyaç duyulan hemen hemen tüm ürünler Antakya’da üretilebildi. İlk solunum cihazı ve N95 maske makinesi Antakya’da üretildi.*”

“*Toplamda mesleki eğitimde 2018 yılında 248 milyon lira gelir elde edilirken Covid-19’a rağmen bu rakam 2020 yılında 503 milyona çıktı, 2021 yılındaki hedefimiz 1 milyar lira. 3 bin 574 mesleki teknik eğitim okulunun üretim kapasitesini arttıracğız.*”

Yapılan açıklamalara göre mesleki eğitimde, eğitim-öğretim ile istihdam çevriminin güçlenmesi için yapılan teşvik ve yıllık döner sermaye hedefleri öğrencilerin alinteri üzerinden sömürünün ne kadar katmerleneceğini de gösteriyor. Pandemi

döneminde liseler eğitime ara verirken meslek liselerinin pek çoğunda atölye ve üretim devam etti. 18 yaş altına sokağa çıkma kısıtlamaları uygulanırken üretimin içinde olan atölyeler hep açık kaldı. Öğrencilere asgari ücretin 3’te 1’i oranında yapılması vaat edilen ücretlerin ödemeleri ya hiç yapılmadı ya da çok az bir kısmı ödendi. Döner sermayeden aslan payını okul yönetimi ve anlaşmaya göre usta öğretmenler alırken öğrenciler “cep harçlığı” ile geçiştiriliyor.

Sorun liseli gençliğin üretim içinde olması değil elbette. Sorun meslek liselilerin eğitim hakkından yoksun bırakılması ve staj ya da atölyelerde iliklerine kadar sömürülmesi. Üstelik bu süreçte oluşabilecek iş kazası, sağlık sorunu gibi durumlarda MEB hiçbir sorumluluk kabul etmiyor. Pandemide atölyede çalışmak ve herhangi bir hastalığın bulaşması durumunda sorumluluğun ailede olduğuna dair kağıtlar imzalatıyor.

Bu tabloyu “mesleki eğitimle istihdam çevriminin güçlenmesi” olarak adlandırsalar da sonuç çocuk ve genç emeğinin sömürülmesi anlamına geliyor. Pandemide ülkenin sorunları, ihtiyaçları vb. söylemlerle kafa karışıklığı yaratmak isteseler de asıl dertleri gerçek ve bilimsel bir eğitim sunmak değil; sigorta, iş güvenliği, ücret vb. gibi sermayedarların ya da devletin alması gereken sorumluluklardan ve onlar için yük olan bu masraflardan kurtulmak. Eğitimin niteliksiz ve tek yönlü, ezberci olması öğrencileri o makinelerin şimdiden sıradan birer parçaları haline getirdi. Bizler eğitimle üretimin bir arada olmasını isterken, üretimin sermayedarların daha fazla kâr elde etmesi için değil, bilim-teknolojinin gelişmesi, nitelikli emeğin gelişmesi ve insanlığın üretim araçlarına ve kendi emeğine yabancılaşmayacağı bir şekilde gerçekleşmesini istiyoruz.

Bunun için de şimdiden okullarda, atölyelerde örgütlenme çalışmalarını güçlendirmeli, birer fabrikaya dönen okullarımızda mücadele etmeliyiz.

“Kimse sesimizi duymuyor!”

Koronavirüs salgını başladığında 8. sınıftım. Liseye geçiş sınavına hazırlanamadan sınava girdim. Sonucunda hiçbir yere yerleşemedim. 3. ek yerleştirmede istemediğim bir meslek lisesine kayıt olabildim. Bana şöyle bir seçenek sundular: Ya evime yakın bir İmam Hatip lisesi ya da bu şimdi okuduğum meslek lisesi. İmam Hatip'e gitmektense meslek lisesini tercih ettim.

8. sınıf ne olduğunu anlayamadan bitti. 9. sınıf da aynı şekilde geçiyor. Önce okulu açacağız dediler. Sonra meslek seçimini hemen yapacaksınız dediler. Ne olduğunu anlamadan pazarlama bölümüne girdim. Şimdi 9. sınıf bitmek üzere ve ben ne derslerden ne de meslek derslerinden bir şey

anlamadım. Atölye derslerimiz olmadığı için hep uzaktan eğitim aldım. Şimdi 9. sınıf ders sınavlarına giriyorum. Kültür derslerine 8 yıllık eğitim sürecinde her ne kadar sınavlar kötü geçse de alıştık, ama meslek dersleri bize çok yabancı geliyor.

Biz sınavlar ertelensin istedik. Çünkü hiçbir şey bilmeden, anlamadan sınavlara girdik. Kimse bizim sesimizi duymuyor. Kimse neler yaşadığımızı, nasıl bir ruh halinde olduğumuzu anlamıyor. Onlar duymuyorsa daha güçlü ses çıkarmalıyız. Eğitimi böyle oyuncağa çevirenlere ve bizi anlamayanlara karşı, gelecek bizim demeliyiz.

Üsküdar'dan bir lise

“Sınav istemiyoruz!”

Hastalık iyice yayıldı diyorlar, ama biz kalabalık bir şekilde okula gidiyoruz. Sınıftaki öğrenci sayısını azalttılar, her sıraya bir öğrenci oturacak şekilde sınavlara girdik. Ama okul giriş çıkışlarında yüzlerce öğrenci aynı merdivenlerden çıkıyor, aynı tuvaleti vb. kullanıyoruz. Okula giderken bindiğimiz otobüs

ve dolmuşlar tıklım tıklım. Böyle olunca ne kadar dikkat etsek de bir şekilde temas ediyoruz. Şimdi ikinci sınav tarihleri açıklandı. Daha ilk sınavların salgına etkisini görmeden ikinci sınavlar olacak. Bu koşullarda sınavlara girmek istemiyoruz.

Çekmeköy'den bir lise

“Tablet bile dağıtamadılar!”

Evde üç kardeş uzaktan eğitim alıyoruz. Derslerimiz çakışıyor. Evde hepimizin bilgisayar, tableti ya da telefonu yok. Bazı derslerin öğretmenleri ile konuştuk, derse giremeyeceğimi söyledim. EBA’dan izlersin dediler. Ama canlı derste anlatılanla EBA’daki eğitim videoları aynı değil. Hem okula hem bölge Mili Eğitim Müdürlüğü’ne hem belediyelerin tablet destek burslarına başvurduk. Ama bir geri dönüş olmadı. Koca devlet bir tableti

dağıtamadı. Belki de yandaş olmadığımız için tablet vermemişlerdir.

9. sınıftayım. Okula alışmakta sorun yaşıyorum. Ortaokulda derslerim iyiydi. Şimdi ortalamam 50 olsun yeter diyorum. Eğitim hakkımız elimizden alındı. Bizim tepkilerimizi hiçe sayan bu düzene karşı bizler de er ya da geç yanıt vereceğiz.

Ümraniye’den bir lise

“Ulaşılamayan eğitim, eşit olmayan koşullar ile sınav öncesi eleniyoruz!”

Biz meslek liselilere eğitim uzaktan ama sıra staja geldi mi gitmek zorunlu. Pandeminin başından beri eğitim hakkımıza dair herhangi bir şey yapılmazken staja devam etmemiz, üretim yapan meslek liselerinin atölyelerinde çalışmamız için iznimiz tamdı.

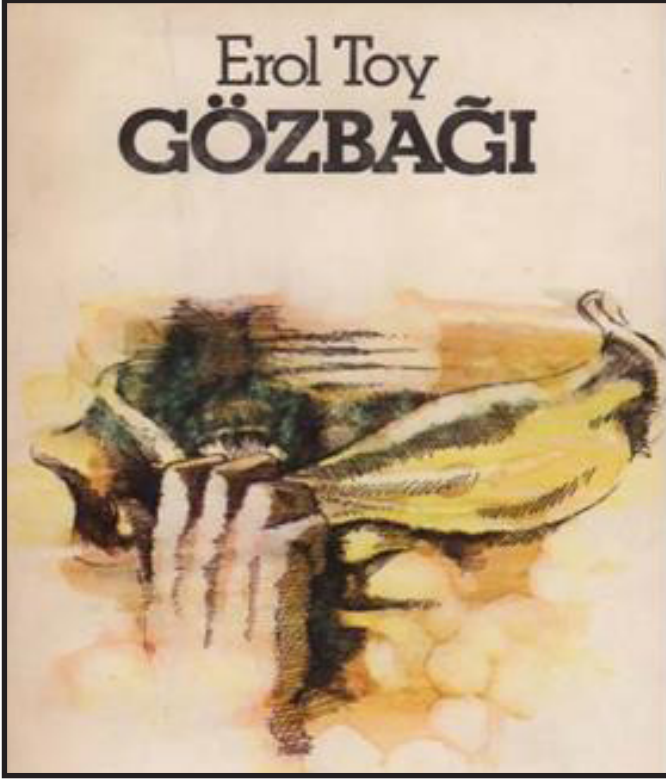
Bizler her daim eğitimden uzak değil miydik zaten? Hangi meslek lisesinde diğer liseler ile aynı düzeyde eğitim imkanı var ki? Meslek liselerinde eğitimin bilimselliği, niteliği ne zaman önemsendi ki! Önemsenen tek şey mesleki bilgileri öğrenmemiz, lise sıralarında el alışkanlığımızın başlaması. Bir de daha lise sıralarında, ücretsiz veya ucuzun da ucuzu stajyerlik döneminde iş gücü olarak kullanılıyor.

Üniversiteye giriş için girilen YKS sınavının başvuruları başladı. Bu sınava girmeden çoğumuz iş hayatına sürüklenerek baştan eleniyoruz. Yine de

şansını denemek isteyenlerimiz eşitsiz bir sınavda rekabete giriyor. Pandemi ile derinleşen eşitsizlik ortamında, sınava giren sayısını arttıran fakat kazanan oranını düşürenler oluyoruz. Bu sene çoğumuz YKS başvuru ücretine gelen %29’luk zam ile baştan kenara çekileceğiz. Çünkü salgın dönemi çoğumuzun ailesinin geçimini daha zor hale getirdi. Kimimizin ailesi işsiz kaldı, kimimizin ise günlük 39 TL verilerek açlığa terk edildi. Koşullar bu iken eğitim alanında bizler yine müşteri olarak görülüyoruz.

Meslek liselerinde eşit koşullarda, nitelikli ve bilimsel eğitime sahip olmak hakkımız. Sadece ucuz işgücü yetiştiren dört duvar olmaktan çıkarılmalı meslek liseleri. Gelecek kuşakların her düzeyde eğitime parasız bir şekilde ulaşması sağlanmalı. Üniversiteye geçişlerin sınavsız olması sağlanmalı.

Gebze’den bir MLS okuru

Gözbağı, usta romancı Erol Toy'a ait bir roman. Anadolu'da Şeyh Bedreddin ve yoldaşlarının destanını anlattığı Azap Ortakları gibi nice önemli mücadele romanının yazarıdır Erol Toy. Kalem her daim egemenlerle ezilenler arasındaki çelişkiyi ortaya dökmüştür. İşte Gözbağı romanı da böyle bir çelişkinin anlatımıdır. Gözbağı aynı zamanda Kemalist cumhuriyetin kuruluşu sonrası modern işçi sınıfının gelişimini de gözler önüne serer.

Romanın baş karakteri Hüseyin önce yoksul bir köylü, sonra yarı aç-tok bir işçidir. Hüseyin'in sınıf mücadelesi ile tanışması, yaşanan baskı ve zulüm nedeniyle uzun bir süre suskun kalması, karnını doyuranın, patronu Nevres Bey değil kendi emeği olduğunu fark etmesine uzanan bir serüveni anlatır roman.

Hüseyin 18 yaşında yoksul bir köylüdür. Çalışmak için İstanbul'a gelir. Tramvay işçiliğine başlar. Kemalist cumhuriyet yeni kurulmuştur. Köyden kente büyük göçler yaşanırken, beraberinde büyük bir işsizlik, yoksulluk ve açlık sorunu baş göstermiştir. Hüseyin tramvayda işçiliğe başladığında mutludur. Artık hep aç değil, yarı aç yarı tok olacaktır. Böylesine bir yoksulluğu kader olarak gören Hüseyin, uzun yıllardır işçi olan Halil ve Cezmi Baba isimli iki işçi ile tanışır. Halil ve Cezmi Baba öncü işçilerdir. Cumhuriyet kurulmadan önce de birçok yerde işçilik yapmışlar, ezen ve ezilen iki sınıfın varlığını kavramış ve

Gözbağı: Bir mücadele romanı

bu kavganın parçası olmuşlardır. Tramvay işçilerinin ücretlerinin düşmesi gündeme geldiğinde de bu iki öncü işçi, işçileri örgütler ve greve çıkarlar. Burjuvazi saldırıya geçer. Cezmi Baba ve Halil tutuklanır, Hüseyin işten atılır. Hüseyin işten atılsa da grevden ve bu iki işçi önderinden çok şey öğrenir.

Uzunca bir dönem işsiz kalan Hüseyin, bir inşaatta bekçiliğe başlar. İnşaat zamanla bir dokuma fabrikasına dönüşür. Hüseyin fabrikanın sahibi Nevres Bey tarafından işe alınır. Uzun yıllar boyunca burada işçi olarak çalışır. Zamanla ustabaşı olur. Bu sırada patronu Nevres Bey'e duyduğu saygı ve sevgi de büyümektedir. Çünkü Nevres Bey'in ona ekmek verdiğini, onu derin bir açlıktan kurtardığını düşünmektedir. Nevres Bey de fabrikanın inşaatından beri tanıdığı Hüseyin'e çok güvenmektedir. Yıllar geçerken Hüseyin'in yoksul gecekondu mahallesi de köylerden gelen ve fabrikalara işçi olarak giren binlerce insanla dolar. Hüseyin bu insanların da kendi gibi açlık ve yoksulluk çektiğini görür. Bu dönüşüme tanık olur. 60'lı yılların başıdır. Fabrikalarda işçiler yoksulluğa, haksızlıklara ses çıkarmaya başlamıştır. Hatta öyle ki Kavel Fabrikası'nda işçiler fiili greve bile çıkar. Grev başarıya ulaştığında çevredeki birçok fabrikada da direniş dalgası baş gösterir. Hüseyin'in çalıştığı fabrikada da işçiler düşük ücretlerden dolayı büyük sıkıntılar yaşamaktadır. Ücretlerin 50 kuruş yükseltilmesini isterler. Bunun için sendikalaşmaya, örgütlenmeye başlarlar. Hüseyin Usta, başta bu örgütlenmeye çok sıcak bakmaz. Ancak kendisi ve diğer işçiler yıllardır çalışmalarına rağmen yoksulluk ile boğuşurken Nevres Bey'in her geçen gün zenginleşmesini görmektedir. Bu çelişki onu gençlik yıllarına götürür. Cezmi Baba ve Halil'i anımsatır. Hüseyin de greve katılır. İşçiler arasında doğal bir önderdir. Nevres Bey Hüseyin'in greve katılmasına şaşırır, onunla görüşmek ister. Hüseyin'e grevi bitirmesi halinde onu fabrikaya ortak yapacağını söyler. Ancak Hüseyin kabul etmez. Patronunun karşısında işçi sınıfının onurunu savunur. Zorluklarla süren grev başarıya ulaşır.

İşte gözbağı romanı, haksızlıklara, sömürüye, baskı ve zulme karşı işçi Hüseyin'in uzun yıllar taktığı gözbağını çıkarıp esaretinden kurtuluşunu anlatır.

Boğaziçi gözaltılarında yaşananlara dair...

Boğaziçi Üniversitesi'ne atanan kayyım rektör AKP'li Melih Bulu'ya karşı 4 Ocak'ta başlayan eylemler, gelinen yerde 3 ayını geride bıraktı. Bu zaman dilimi içerisinde yapılan eylemlere birçok kez polis saldırdı, toplamda 600'den fazla kişi gözaltına alındı. 25 kişiye ev hapsi verildi ve 11 kişi tutuklandı.

1 Şubat tarihinde Boğaziçi Üniversitesi önünde yapılmak istenen eyleme polis yine azgınca saldırmış, aralarında bir DGB'li ve bir DLB'li yoldaşımızın da olduğu 100'den fazla kişiyi gözaltına almıştı.

DGB'li ve DLB'li yoldaşlarımız gözaltında yaşadıklarını Kızıl Bayrak gazetesine anlattı. DGB ve DLB'li-lerin *Kızıl Bayrak'a* verdiği röportajda şu ifadeler yer aldı:

“Destek olmaya geldik dedik saldırıya ve dövmeye başladılar”

“Boğaziçi Dayanışmasının yaptığı çağrı üzerine dün eyleme gittik” diyen DGB'li *“Metrodan çıktığımızda etrafımız çevik kuvvet tarafından sarıldı. Ve Boğaziçi öğrencisi olup olmadığımız soruldu. Biz de bu soruya ‘Demokratik eylem hakkımızı kullanmaya ve Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerine destek olmaya geldik’* diyerek yanıt verdik. Bunun üzerine bize saldırdılar ve dövmeye başladılar.” dedi.

Devamında gözaltında gördükleri işkenceden bahseden DGB'li, bu saldırı karşısında direndiklerini şöyle ifade etti:

“Ters kelepçe takılırken arkadaşlarımızla beraber ‘İşkenceci polis hesap verecek’ sloganı ile işkenceye karşı direniş sergiledik. Gözaltı aracına götürülürken yolda sürekli olarak polisin hakaretine ve dayacağına maruz kaldık. Bu sırada ‘İşçi gençlik el ele mücadeleye’ sloganını attık. Boğaziçi öğrencileri bize ‘Yaşasın öğrenci dayanışması’ sloganı ve alkışlarla destek verdiler. Araca bindirilirken direndik. Yumruk, tekme ve hakaretlere maruz kaldık.”

“Psikolojik işkence sürdü”

Gözaltına alındıktan sonra da işkencenin devam ettiğini vurgulayan DLB'li ise, *“10 saat boyunca*

psikolojik şiddet devam etti” dedi. Kızıl Bayrak'ın *“Gözaltı sırasında nasıl muamele gördünüz?”* sorusuna DLB'linin yanıtı şöyle oldu:

“Aracın içinde hakaret ve işkence devam etti. Araç yola çıktığında ve basın kameralarından uzaklaşıldığında psikolojik işkenceye uğradık. Bize işkence yapanlar sürekli bizi ikna etmeye çalıştılar. Bu amaçlı yıldırma içerikli konuşmalar sürekli sürdü. Bayrampaşa Devlet Hastanesi'nde gözaltına alınan diğer arkadaşlarımızla karşılaştık. Onlara araçta işkence yapıyordu. Bizler de destek amaçlı ‘İnsanlık onuru işkenceyi yenecek’ sloganı attık. Adli tıp kontrolünden sonra ters kelepçelerimizi ‘Daha da sıkın kangren olsunlar’ diyerek sıkılaştırdılar. Bu nedenle bileklerimize kan oturdu ve ellerimiz uyuştü. Bu tutuma karşı itiraz ettik ve izin vermedik. Vatan Caddesi'ndeki İstanbul Emniyeti'ne geldiğimizde bizleri bekleme alanına götürdüler ve avukatlar ziyaretimize geldi. Biz tüm bu tutumlara karşı açlık grevi yaptık. İfade vermeyi reddettik. Daha sonrasında tekrardan araçlara bindirdiler ve burada yaklaşık 10 saat boyunca psikolojik şiddet devam etti. Pandemiye rağmen saatlerce havasız ortamda bırakıldık. Bu sırada bizimle görüşmeye gelen avukat ve milletvekillerine izin vermediler. Sabaha karşı Eyüp Sultan Devlet Hastanesi'nde yapılan kontrol ardından bizleri serbest bıraktılar. Çanta vb. eşyalarımızı ise geri vermeyerek gasp ettiler. Baş eğmeyeceğiz Aşağı bakmayacağız, direneceğiz!”

**ÖZGÜRLÜĞÜNE VE
GELECEĞİNE SAHİP ÇIK!**

DÜZENE KARŞI

DENİZ OL!

